

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Lyrik og prosa

Citation: Jacobsen, J. P.: "Lyrik og prosa", i Jacobsen, J. P.: *Lyrik og prosa*, udg. af Jørn Erslev Andersen ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjp08val-shoot-idm139992589021344/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Lyrik og prosa

12. Tekstforhold

Nærværende udgave er, bortset fra enkelte korrektioner, trykt efter bd. III, IV og V af *J.P. Jacobsen. Samlede Værker* I-V. Udgivet paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup. Det danske Sprog- og Litteraturselskab, 1924-29 (forkortet *SV*). JPJs tekster er udkommet i en mængde forskellige udgaver, men det er første gang et fyldigt udvalg af alle de litteraturgenrer, han har dyrket ud over romanerne, udgives samlet i ét bind.

Samtlige rettelser og tilføjelser i kantet parentes er Borups; tilføjelser i rund parentes er udgiverens. Samtlige digttider følger Borups udgave.

Mogens og andre Noveller: Teksten gengives efter Borup, dvs. efter førstetrykkene (se noter). Som en konsekvens heraf bibeholdes titlen »Fra Skitsebogen« fremfor »Der burde have været Roser« (se noter). Derudover er der en række mindre forskelle mellem førstetrykkene og udgaverne i novellsamlingen. De er ikke her opregnet, idet der henvises til *SV's* variantapparat. Ingen af teksterne er undergået forandringer i form af tilføjelser, strygninger eller ændringer i komposition. Nævnes skal blot, at i 1875-udg. af »Et Skud i Taagen« hedder stationsbyen »N.« (se s. 149), mens den i 1882-udg. hedder »Voer«. Rækkefølgen af novellerne er identisk med 1882-udg.

Tekstrettelser: s. 124 tros > Tros – s. 186 Moder > Moder.«

13. Bibliografi

Breve fra, til og imellem brødrene Brandes er optrykt i Georg og Edvard Brandes: *Brevveksling med nordiske Forfattere og Videnskabsmænd* I-VIII, DSL 1939-42; vedr. JPJ se især bd. II og III. Endvidere kan der henvises til:

JPJ: *Samlede værker* 5-6, 1973-74, der indeholder breve fra J.P. Jacobsen udg. med indledninger og kommentarer af Frederik Nielsen.

Breve fra J.P. Jacobsen, 1899, 4. udg. 1968, udg. med forord af Edvard Brandes.

Kristian Hvidt (udg.): *Et venskabs. En brevveksling mellem J.P. Jacobsen og Edvard Brandes*, 1988.

Inge Egede Andersen og Anne Sofie Boesen har lavet en omfattende, utrykt hovedopgave: *Bibliografi over litteratur om J.P. Jacobsen* (1985), der findes på Danmarks Biblioteksskoles Bibliotek i København. En fortegnelse over JPJs skrifter på dansk og i oversættelse på germanske og romanske sprog findes i Erik Falsig: *Jens Peter Jacobsen bibliografi*, Danmarks Biblioteksskole, 1990.

JPJs indflydelse i udlandet samt hans forhold til bl.a. musik og billedkunst er behandlet i *J.P. Jacobsens spor*. Tolv afhandlinger udgivet af J.P. Jacobsen-Selskabet i hundredåret for hans død ved F.J. Billeskov Jansen, 1985.

Litteraturen om JPJ er omfattende og i stadig vækst. Her skal blot nævnes nogle nyttige afhandlinger og biografier samt referencer for efterskriften.

- Bengt Algot Sørensen: *J.P. Jacobsen*, München 1990.
- Frits Andersen: »Art, natur og diskurs hos J.P. Jacobsen«, i *Kritik* 102, 1993.
- Herman Bang: »J.P. Jacobsen«, i *Realisme og Realitet*, 1879.
- Poul Borum: »Jacobsen mellem Mallarmé og Rimbaud«, i Thomas Bredsdorff (red.): *Danske digtanalyser*, 1969.
- Edvard Brandes: »J.P. Jacobsen: Mogens og andre Novellers«, i *Litterære Tendenser*, 1968 (optr. af anmeldelsen fra 1882).
- Georg Brandes: »J.P. Jacobsen«, i *Det moderne Gjennembruds Mænd*, 1883.
- Torben Brostrøm: »Arabesker«, i *Labyrint og Arabesk*, 1967.
- Frédéric Durand: *Jens Peter Jacobsen ou la gravitation d'une solitude*, Paris 1955/68.
- Niels Egebak: »Digtning og psykoanalyse«, i *Læs* 2, 3. årg., Nordisk Institut, Aarhus Universitet, 1985 (temanummer med diskussion af Jørn Vosnars disputats).
- Jørn Erslev Andersen: »Dryssende roser – om spor i J.P. Jacobsens skrifter«, i *Dryssende roser. Essays om digtning og filosofi*, 1988, om »Fra Skitsebogens«.
- Oluf Friis: »J.P. Jacobsens Michelangelo-Arabeske«, i *Festskrift til Paul V. Rubow*, 1956.
- Bernhard Glienke: *Jens Peter Jacobsens lyrische Dichtung. Ein Beitrag zur Geschichte der modernen Poesie*, Neumünster 1975.
- Bernhard Glienke (udg.): *Expeditionen in die Moderne*, Münster 1991.
- Søren Hallar: *Synselementerne i Naturskildringen hos J.P. Jacobsen*, 1921, disputats.
- Søren Hallar: *J.P. Jacobsens hjem og barndom*, 1950.
- Jørgen Holmgård: »Den nådeløse idealitet«, i *Analysen af dansk kortprosa* I, red. Jørgen Dines Johansen, 1971, om »Pesten i Bergamo«.
- Niels Lyhne Jensen: *Jens Peter Jacobsen*, Boston 1980.
- Torben Kragh Grodal: »Stilaristokratisme i en gründeretid« og »Jacobsen – byfrigørelse og dødsmerket provins«, i *Dansk litteraturhistorie* bd. 6, 1985.
- Aage Knudsen: *J.P. Jacobsen i hans digtning*, 1950.
- Anna Linck: *J.P. Jacobsen. Et Levnedsløb*, 1926 (2. udg.).
- Jørgen Moestrup (udg.): *Eros og døden. Et J.P. Jacobsen-udvalg*, 1975.
- Frederik Nielsen: *J.P. Jacobsen. Digteren og mennesket*, 1953, disputats. 3. udg. i 2 bd. 1968, I: Mennesket, II: Digteren.
- Horst Nägele: *J.P. Jacobsen*, Stuttgart 1973.
- Jørgen Ottosen: *J.P. Jacobsens »Mogens«*, 1968.
- Mogens Pahuus: *J.P. Jacobsen – en eksistentiel fortolkning af hans forfatterskab*, 1986.
- Finn Stein Larsen: »Det æstetiske reptil«, i *Prosaens mønstre*, 1971, om »Fra Skitsebogens«.
- Peer E. Sørensen: »Fascinationens overvindelse. Et essay omkring J.P. Jacobsen og det moderne gennembrud«, i *Kritik* 20, 1971.
- Peer E. Sørensen: »Den æstetiske abstraktion«, i *Analysen af moderne dansk lyrik* 1, red. Per Olsen, 1976, om Michelangelo-arabesken.
- Brita Tigerschiöld: *J.P. Jacobsen och hans roman Niels Lyhne*, Göteborg 1945, disputats.

Knud Wentzel: »J.P. Jacobsen. En hank til en virkelighed«, i *Den erindrende Faun*, red. Aage Henriksen m.fl., 1968. Om bl.a. *Hvervet Sperring* og *Michelangelo-arabesken*.

Jørn Vosmar: *J.P. Jacobsens digtning*, 1984, disputats.

Anders Østergaard (red.): *Skud – tekstanalysen i dag*, 1992, fem analyser af »Et Skud i Taagen« v. Charlotte Engberg, Christian Grambye og Harly Sonne, Erik A. Nielsen, Jan Rosiek og Søren Schou.